

P10. Η συνδυασμένη χρήση του εναλλακτικού συστήματος επικοινωνίας ΜΑΚΑΤΟΝ και της ολιστικής γλωσσικής προσέγγισης σε δυο αγόρια με ειδική γλωσσική διαταραχή

Λίτινας Ν.¹, Γούλα Ε.Α.², Χριστοφοράτος Μ.³

¹Λογοθεραπευτής, ιδιώτης, Αθήνα, ²Λογοθεραπεύτρια, ιδιώτης, Αθήνα, ³Λογοθεραπευτής, ιδιώτης, Αθήνα

Σκοπός: Να παρουσιαστεί η αποτελεσματικότητα του συνδυασμού της εναλλακτικής επικοινωνίας (ΜΑΚΑΤΟΝ) με την ολιστική γλωσσική προσέγγιση στην βελτίωση των δεξιοτήτων του λόγου και της ομιλίας σε παιδιά με ειδική γλωσσική διαταραχή.

Μεθοδολογία: Δύο αγόρια ΑΜ(ημερ. γεν. 8/8/2007) και ΟΔ(ημερ. γεν. 25/8/2007), με διάγνωση ειδική γλωσσική διαταραχή. Γεννήθηκαν τελειόμηνα και αναπτύχθηκαν φυσιολογικά σε όλες τις δεξιότητές τους πλην του λόγου και της ομιλίας. Παρακολούθησαν κανονικό παιδικό σταθμό (Σεπτέμβριος 2010 – Ιούνιος 2011). Οι γονείς είχαν παρόμοιο κοινωνικό- μορφωτικό- οικονομικό επίπεδο. Τυπική ελληνική πυρηνική οικογένεια χωρίς άλλα αδέλφια. Η λογοθεραπευτική παρέμβαση διήρκησε από τον Σεπτέμβριο 2010 έως τον Ιούνιο 2011, με τον ίδιο λογοθεραπευτή, δύο εβδομαδιαίες συνεδρίες τριάντα λεπτών εκάστη. Η αξιολόγηση βασίστηκε στην μέθοδο του MLU(Williamson, 2016) μετρώντας τα μορφήματα και όχι τις λέξεις. Ο ΑΜ εμφάνισε MLU ένδειξη 1,62, 21 μηνών και ο ΟΔ MLU ενδείξη 1,92, 24 μηνών. Η λογοθεραπευτική παρέμβαση στα δύο αγόρια χρησιμοποίησε την ολιστική γλωσσική προσέγγιση (Westby, 1990), στον ΑΜ όμως χρησιμοποιήθηκε επιπρόσθετα και η μέθοδος ΜΑΚΑΤΟΝ. Ο στόχος της λογοθεραπευτικής παρέμβασης και για τα δύο παιδιά ήταν τόσο η ανάπτυξη των γλωσσικών δεξιοτήτων όσο και της ομιλίας.

Αποτελέσματα: Τον Ιούνιο 2011 τα MLU του ΑΜ ήταν 3,16, 36 μηνών και του ΟΔ 2,85, 33 μηνών.

Συζήτηση-Συμπέρασμα: Ο Myklebust (1978) έθεσε τους μηχανισμούς της γλωσσικής ανάπτυξης: ακοή, ομιλία, ανάγνωση, γραφή. Η Ολιστική Γλωσσική Προσέγγιση (Westby, 1990) βλέπει τις παραπάνω παραμέτρους της γλώσσας ως συσχετιζόμενα συστήματα που αναπτύσσονται μέσα από πολύπλοκες αλληλοεπιδράσεις κατά την ανάπτυξη του παιδιού. Η γλώσσα για να αναπτυχθεί πρέπει να υπάρχει πρόθεση/ διάθεση για επικοινωνία (πραγματολογία) του νοήματος (σημασιολογία). Για να υπάρξει κατανόηση, το νόημα πρέπει να δοθεί σε δομημένη μορφή (σύνταξη) και με συγκεκριμένους και δομημένους ήχους (φωνολογία). Η Ολιστική Γλωσσική Προσέγγιση ενθαρρύνει την προφορική, πραγματολογική, σημασιολογική, συντακτική και φωνημική γνώση.

Ειδική Γλωσσική Διαταραχή ορίζεται η γλωσσική διαταραχή όπου δεν υπάρχουν αιτιολογικοί παράγοντες όπως νοητική υστέρηση, εμφανής νευρολογική διαταραχή ή ακουστική απώλεια (Wittke, 2013).

Εναλλακτική Επικοινωνία, ορίζεται η διαδικασία που μπορεί να εφαρμοστεί σε ασθενή, μόνιμα ή περιστασιακά, περιλαμβάνει βοηθούμενες ή μη βοηθούμενες συσκευές και χρησιμοποιείται για να επιτευχθεί λειτουργική επικοινωνία (Asha, 2002). Η χρήση της εναλλακτικής επικοινωνίας βοηθά στην ανάπτυξη του Λόγου και της Ομιλίας όταν χρησιμοποιείται από κοινού με την ακουστική και προφορική οδό (Ronski, 2005, Huffman, 2009). Το ΜΑΚΑΤΟΝ (Makaton, 1985, Βογινοδρούκας, 2003), είναι ένα δομημένο πρόγραμμα εναλλακτικής επικοινωνίας που διδάσκει επικοινωνία – γλώσσα, συνδυάζει ομιλία, νοήματα και φωτογραφικά σύμβολα και αποτελείται από ένα λεξιλόγιο 7000 εννοιών.

Η παρούσα εργασία παρουσιάζει μία κλινική εμπειρία όπου φάνηκε ότι η χρήση της εναλλακτικής επικοινωνίας παράλληλα με την ολιστική γλωσσική προσέγγιση, βελτίωσε τον Λόγο και την Ομιλία του ΑΜ ο οποίος μάλιστα ξεκίνησε την λογοθεραπευτική παρέμβαση με χαμηλότερο MLU από ότι ο ΟΔ. Η κλινική αυτή εμπειρία δεν παρουσιάζει ερευνητικά δεδομένα ούτε συμπεράσματα γενικεύει. Δείχνει όμως την τάση που και βιβλιογραφικά υποστηρίζεται, ότι δηλαδή η εναλλακτική επικοινωνία μπορεί να εφαρμοστεί όχι μόνο για βελτίωση της επικοινωνίας, αλλά και για την ανάπτυξη του Λόγου και της Ομιλίας.